

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 listopada 2017r.

Sąd Rejonowy w Kętrzynie III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący: SSR Jolanta Litwinowicz

Protokolant: p. o. sekr. sąd. A. S.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 listopada 2017r. w K. sprawy

z powództwa małoletnich: K. K. (1) i G. K.

reprezentowanych przez A. K.

przeciwko S. K. i K. K. (2)

o alimentów

Oba powództwa oddała.

SSR Jolanta Litwinowicz

UZASADNIENIE

A. K. działając w imieniu małoletnich powodów: K. K. (1) i G. K. wniosła o zasądzenie od pozwanej S. K. (babki ojczystej) na rzecz każdego z małoletnich alimentów w kwotach po 200 zł miesięcznie (łącznie 400 zł miesięcznie) oraz o zasądzenie od pozwanego K. K. (2) (dziadka ojczystego) na rzecz każdego z małoletnich alimentów w kwotach po 300 zł miesięcznie (łącznie 600 zł miesięcznie).

W uzasadnieniu pozwu podała, że ojciec małoletnich K. K. (3) nie łoży na utrzymanie dzieci, ponieważ jest osobą niepełnosprawną i nie ma możliwości zarobkowania. Aktualnie cały ciężar utrzymania rodziny spoczywa na matce. Podniosła, że w kwietniu 2017r. rozpoczęła działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży odzieży, która nie przynosi znacznego dochodu. Ponadto samodzielnie spłaca kredyt hipoteczny zaciągnięty na zakup domu, którego rata wynosi ok. 1100 zł miesięcznie. Koszty utrzymania każdego z małoletnich określiła na kwotę ok. 1400 zł miesięcznie. Z uwagi na to, że nie jest w stanie samodzielnie utrzymać dzieci, chce aby dziadkowie wspomagali finansowo wnuków. Pozwani dziadkowie są bowiem emerytami i stać ich na płacenie alimentów na rzecz małoletnich powodów (k. 2-3).

S. K. i K. K. (2) w odpowiedzi na pozew domagali się oddalenia powództw.

W uzasadnieniu podali, że do lutego 2016r. ojciec małoletnich utrzymywał rodzinę na wysokim poziomie, zaś pozwani w miarę swoich możliwości wspomagali finansowo rodzinę syna. Gdy matka małoletnich powodów była w ciąży zatrudnili ją w swojej firmie, aby mogła skorzystać z urlopu macierzyńskiego i pobierać z tego tytułu świadczenia z ZUS. Podali, że utrzymywali kontakty z wnukami. Babka zabierała małoletnich z przedszkola, robiła zakupy spożywcze, gotowała obiady bądź przywoziła rodzinie gotowe posiłki. Ponadto pozwani pomagali finansowo rodzicom małoletnich. Do tej pory spłacają kredyty, z których środki przekazali rodzicom małoletnich. Podali, że utrzymują się z emerytury, są starsi, schorowani i nie stać ich na płacenie alimentów na rzecz wnuków (k. 21-23).

Sąd ustalił, co następuje:

Rodzice małoletnich powodów: A. K. i K. K. (3) pozostają w związku małżeńskim (odpis skrócony aktu małżeństwa k. 4). W czasie wniesienia powództwa w niniejszej sprawie zamieszkiwali w K. i prowadzili wspólne gospodarstwo domowe. W toku postępowania w niniejszej sprawie ojciec małoletnich wyprowadził się i zamieszkał ze swoimi rodzicami w ich mieszkaniu.

A. K. od kwietnia 2017r. prowadzi działalność gospodarczą w zakresie handlu odzieżą męską. Z tego tytułu osiąga dochód w wysokości ok. 1800 zł netto miesięcznie. Pobiera również świadczenie wychowawcze 500 plus na dwójkę dzieci tj. 1000 zł miesięcznie oraz zasiłki rodzinne w kwocie 115 zł miesięcznie na małoletniego K. i w kwocie 95 zł miesięcznie na małoletnią G. (zeznania matki małoletniej powódki k. 110v).

K. K. (3) jest osobą niepełnosprawną w stopniu znacznym (kserokopia orzeczenia k. 7). Pobiera zasiłek z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w K. w wysokości 460 zł miesięcznie oraz zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 153 zł miesięcznie. W czasie postępowania w niniejszej sprawie oczekiwał na uprawomocnienie orzeczenia o przyznaniu renty z tytułu niezdolności do pracy (zeznania świadka k. 59v, 134v).

Małoletnia G. K. ma dwa lata, uczęszcza do Ż. Miejskiego (...) w K..

Małoletni K. K. (1) ma sześć lat, uczęszcza do Przedszkola (...) w K..

Pozwani wraz z ojcem małoletnich powodów zamieszkują w bloku przy. ul. (...) w K.. S. K. pobiera emeryturę w wysokości 1360,55 zł miesięcznie, zaś K. K. (2) emeryturę w wysokości 1659,25 zł miesięcznie (kserokopie decyzji k. 26-27). Pozwani ponoszą koszty utrzymania mieszkania oraz spłacają kredyty, których raty wynoszą łącznie ok. 800 zł miesięcznie. Dodatkowo ponoszą koszty leczenia, dojazdów do lekarzy oraz opłacają polisy ubezpieczeniowe. S. K. leczy się z powodu nadciśnienia oraz choroby P., zaś K. K. (2) choruje na jaskrę i ma problemy z sercem (zeznania pozwanych k. 44v-45).

Sąd zważył, co następuje:

Niewątpliwie rodzice w pierwszej kolejności obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Poza powyższym wypadkiem uprawniony do świadczeń alimentacyjnych jest tylko ten, kto znajduje się w niedostatku (art. 133§1 i 2 kro).

Powszechnie w piśmiennictwie oraz orzecznictwie sądów rodzinnych przyjmuje się, iż niedostatek oznacza niemożność zaspokojenia przez uprawnionego do alimentacji jego usprawiedliwionych potrzeb. Niedostatek nie musi wiązać się z sytuacją, w której wierzyciel alimentacyjny nie ma żadnych środków utrzymania, gdyż wystarczy, aby nie był on w stanie samodzielnie zaspokoić swoich usprawiedliwionych potrzeb w zakresie utrzymania i wychowania (por. komentarz do art. 133 krio, red. Gromek 2016, wyd. 5, Legalis).

Matka małoletnich powodów oparła żądanie o treść art. 128 krio, zgodnie z którym obowiązek dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania (obowiązek alimentacyjny) obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo.

W powyższej regulacji ustawodawca wymienił osoby, na których ciąży obowiązek alimentacyjny. Osobami tymi są krewni w linii prostej, czyli osoby, z których jedna pochodzi od drugiej (np. dziadkowie-wnuki).

Obowiązek alimentacyjny zobowiązanego w dalszej kolejności powstaje dopiero wtedy, gdy nie ma osoby zobowiązanej w bliżej kolejności albo gdy osoba ta nie jest w stanie uczynić zadość swemu obowiązkowi lub gdy uzyskanie od niej na czas potrzebnych uprawnionemu środków utrzymania jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami.

Jeżeli ojciec dziecka nie płaci należnych dziecku alimentów to obowiązek alimentacyjny może powstać po stronie zobowiązanych w dalszej kolejności. Można zatem ubiegać się w imieniu małoletniego dziecka o alimenty od dziadków

dziecka, a więc krewnych najbliższych stopniem nie licząc jego ojca. Jednak należy pamiętać, że ogólną przesłanką powstania tego obowiązku jest pozostawanie w niedostatku.

Tymczasem, zarówno w oparciu o przedłożone przez powodów dowody z dokumentów oraz w oparciu o złożone zeznania nie wynika, aby usprawiedliwione potrzeby małoletnich dzieci nie były zaspokojone. Małoletni nie znajdują się w niedostatku. W toku postępowania, matka małoletnich nie wykazała, aby istniały okoliczności powodujące konieczność wsparcia dzieci ze strony dalszych krewnych tj. dziadków.

A. K. niejednokrotnie podnosiła, że pozwani dziadkowie winni łożyć na utrzymanie wnuków, bowiem jej stopa życiowa pogorszyła się. Podała, że nie stać jej na spłatę kredytu hipotecznego zaciągniętego na zakup domu ani na zakup dzieciom nowych ubrań, żeby kupić dzieciom nowe ubrania zmuszona była sprzedać starą odzież. Natomiast ojciec małoletnich wszelkie obowiązki dotyczące utrzymania rodziny scedował na nią (zeznania A. K. k. 44,110v).

Bezsporne jest, że odkąd ojciec małoletnich zachorował i przestał pracować stopa życiowa rodziny obniżyła się, wówczas ciężar utrzymania małoletnich powodów spadł na ich matkę. Niewątpliwie status materialny małoletnich powodów pogorszył się, gdyż pogorszyła się sytuacja majątkowa ich rodziców, niemniej jednak podnieść należy, że pogorszenie się stopy życiowej rodziców małoletnich nie powoduje, że dziadkowie mają obowiązek partycypować w kosztach utrzymania wnuków aby zapewnić im dotychczasowy poziom życia. Natomiast matka małoletnich powodów nie może przerzucać na pozwanych swoich i męża obowiązków związanych z utrzymaniem małoletnich.

Tymczasem niniejsze powództwo do tego zmierzało i dlatego nie zasługiwało na uwzględnienie. Tylko i wyłącznie stan niedostatku uzasadniałby istnienie obowiązku alimentacyjnego dziadków wobec małoletnich, a taka sytuacja w niniejszej sprawie nie zachodzi.

Zdaniem Sądu, matka małoletnich powodów stara się przerzucić koszty związane z utrzymaniem dzieci na pozwanych. Stopa życiowa małoletnich powodów, w czasie gdy ojciec był zdrowy i pracował była znacznie wyższa niż dotychczas. W tamtym okresie rodziców stać było na zaciągnięcie kredytu hipotecznego na zakup domu oraz posiadanie dwóch samochodów. Aktualnie ojciec małoletnich nie jest w stanie podjąć pracy, oczekuje na przyznanie renty. Dlatego, też matka małoletnich by utrzymać rodzinę rozpoczęła działalność gospodarczą. Ponadto sprzedała jeden z posiadanych samochodów, a pieniądze ze sprzedaży przeznaczyła na zarejestrowanie drugiego samochodu uprzednio sprowadzonego z zagranicy, który aktualnie użytkuje (zeznania matki małoletnich powodów k. 134v).

Niemniej jednak, biorąc pod uwagę powyższą sytuację majątkową rodziców, podnieść należy, że małoletni powodowie nie znajdują się w niedostatku, a zmniejszenie dochodu przez jednego z rodziców nie stanowi o potrzebie łożenia alimentów od dalszych krewnych jak np. dziadków. Matka małoletnich wedle własnych możliwości zarobkowych zaspokaja potrzeby dzieci związane z ich bieżącym funkcjonowaniem. Małoletni mają zapewnione dobre warunki do wychowania i rozwoju. Uczęszczają do żłobka i przedszkola, gdzie mają także opiekę i wyżywienie.

Natomiast, skoro A. K. ma trudności finansowe związane z utrzymaniem domu bądź samochodu powinna w pierwszej kolejności podjąć kroki w celu zmniejszenia wydatków z tym związanych jak np. sprzedaż samochodu, czy zamiany domu na mieszkanie tańsze w utrzymaniu. Nie ma ani przymusu, ani obowiązku zamieszkiwania w domu, którego koszty utrzymania są aktualnie dla matki powodów wysokie. Ponadto w sytuacji, gdy uprzednio rodzice małoletnich dysponowali skromniejszymi dochodami, mieszkali na stacji w K.. Rodzice dostosowywali zatem swoje wydatki do aktualnych wówczas możliwości zarobkowych co zdaniem Sądu można uczynić również obecnie.

Jednocześnie zauważyć należy, że zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego (art. 135§1 kro).

Pozwani dysponują skromnymi dochodami i mieszkają w bloku a nie w domu w zabudowie szeregowej jak powodowie. Ponadto wymagają leczenia, S. K. choruje przewlekle a K. K. (2) oczekuje na operację jaskry w oku (kserokopia zaświadczenia lekarskiego k. 40, zeznania pozwanych k. 44v-45). Oboje pobierają niewysokie emerytury, ponoszą koszty utrzymania mieszkania, zakupu leków i spłacają zaciągnięte kredyty w ratach po ok. 800 zł miesięcznie.

Podnieść przy tym należy, że pozwani środki finansowe z otrzymanych kredytów przekazali rodzicom małoletnich. Ponadto S. K. większość pieniędzy, które otrzymała ze spadku po zmarłej matce tj. ok. 22.000 zł, przekazała rodzicom małoletnich powodów np. na zakup drzwi wejściowych do domu, które kosztowały 3500 zł, czy też zakup samochodu dla matki małoletnich (zeznania pozwanej k. 44v). A. K. potwierdziła, że korzystała z pomocy finansowej ze strony pozwanych, którzy gdy prowadzili działalność gospodarczą mieli większe dochody niż obecnie (zeznania matki małoletnich powodów k. 59v- 60).

Niewątpliwie dziadkowie dotychczas, w miarę swoich możliwości pomagali w utrzymaniu całej rodziny i nie pozostają obojętni na funkcjonowanie wnuków. Ponadto pozwana zadeklarowała, że gdy skończy spłacać zaciągniętą pożyczkę będzie w stanie wspomóc wnuków np. zakupi kurtkę czy buty (zeznania pozwanej k. 111).

Sąd dał wiarę zeznaniom powołanego świadka K. K. (3) i również na nich oparł stan faktyczny w sprawie. Powołany świadek przedstawił Sądowi obraz sytuacji majątkowej stron (zeznania świadka k. 59v,134v).

Ojciec małoletnich nie uchyła się od obowiązku alimentacyjnego na rzecz małoletnich dzieci. Jak podała matka małoletnich, ojciec we wrześniu opłacił przedszkole syna oraz opłacił w części ratę kredytu hipotecznego (k. 135). Ponadto K. K. (3) aktualnie oczekuje na rentę, zatem będzie w stanie łożyć na utrzymanie dzieci w większym niż dotychczas zakresie. Tym niemniej posiadanie mniejszych środków finansowych nie powoduje, że małoletni powodowie znajdują się w niedostatku.

Na marginesie tylko zauważyć należy, że matka małoletnich powodów powinna wspierać niepełnosprawnego męża w chorobie. Tymczasem ojciec małoletnich z powodu konfliktu z żoną wyprowadził się z domu i zamieszkał w mieszkaniu rodziców.

Mając na uwadze powyższe rozważania, na podstawie powołanych przepisów Sąd oba powództwa oddalił.

SSR Jolanta Litwinowicz